

[Steen Folke]

Jeg må lige sige endnu en ting til hr. Lars Emil Johansen, som kritiserede, at jeg ikke fremlagde noget alternativ. Tænk nu engang, hvis jeg havde fremlagt et alternativ, hvis jeg havde sagt: nu skal I bare høre, det er sådan og sådan og sådan, det skal høres, sådan skal Grønland udvikles, det her er den rigtige vej. Hvad havde jeg så fået at vide? Så havde jeg fået en hel masse at vide om formynderi, om os, der nok vidste bedre, og vi skulle komme og fortælle grønlænderne, hvad de skulle gøre osv. osv. osv. Jeg har ganske bevidst ikke fremlagt noget alternativ. Det betyder ikke, at jeg ikke har nogle forestillinger om, hvad der ville være rigtigt, og hvad der ville være bedre end den nuværende ordning. Det har jeg, og det vil jeg meget gerne drøfte ved lejlighed også med hr. Lars Emil Johansen, men jeg er sikker på, hvilken reaktion der var kommet, hvis jeg havde fremlagt det alternativ i en mindretalsudtalelse i kommissionen.

Til sidst til Grønlandsministeren, som mener, at vi går ind for at sprænge rigsenheden. Jeg vil gerne sige, at jeg mener, og det har jeg aldrig lagt skjul på, at en frigørelse fra Danmark må være et mål for Grønland. Det er min mening. Jeg mener selvfølgelig, det er noget, grønlænderne må bestemme, men jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg vil støtte det.

Men når Grønlandsministeren siger – og her er jeg enig med hr. Lars Emil Johansen – at det, man er nået frem til her, er det yderste, man kan nå inden for rigsenhedens rammer, er det jo, for at sige det lige ud og uparlamentarisk, noget vrøvl. Det er klart, at det, man er nået frem til, er, hvad man politisk har haft vilje til at gå med til fra dansk side, fra socialdemokratiet og regeringen ikke mindst. Så meget kunne de få og ikke mere. Det er det, det handler om, og ikke det andet med, hvad der kan rummes inden for rigsenheden. Men jeg mener, at hele sagens behandling har vist, hvor snævre grænser rigsenheden, sådan som den forvaltes og fortolkes og udmøntes af de toneangivende kredse i dette folketing, lægger for mulighederne for, at grønlænderne får virkelig reel indflydelse på udviklingen af deres eget samfund. Det er selvfølgelig en hovedårsag til, at jeg har måttet tage afstand fra den ordning, der nu er kommet ud af det.

Til sidst kom ministeren måske lidt ufrivilligt til at give et meget godt billede af, hvad

det var, der var ved at ske. Ministeren sagde nemlig, at det, man gjorde med denne hjemmestyreordning, var at binde en ny knude imellem Grønland og Danmark. Det synes jeg egentlig er en meget god og præcis karakteristik. Nu binder man Grønland på en ny måde med en ny knude. Nu hedder den hjemmestyre, og så har man ligesom fået beskrevet, hvad det her handler om.

Stetter (KF):

Hr. Ninn-Hansen måtte desværre forlade debatten, og jeg skal derfor på hans vegne konstatere, at hr. Dohrmann heller ikke i anden omgang kom med ét eneste konstruktivt forslag.

Hr. Dohrmann forsøgte sig med en beskrivelse af de ulykkelige menneskelige forhold på Grønland, og det kan vi alle komme med. Enhver, der har besøgt Grønland, ved, at situationen befolkningsmæssigt er meget tragisk. Det er netop derfor, vi skal have hjemmestyret nu.

Hjemmestyret er efter den konservative folketingsgruppes opfattelse den eneste mulighed for at styrke det grønlandske folks sikkerhed og øge deres egen identitet.

Den konservative gruppe kan godt have mange tvivl i overgangsfasen. Hr. Lars Emil Johansen udtrykte håbet om, at vi ikke ville optræde skolemesteragtigt. Jeg forsikrer vore grønlandske kolleger om, at det vil vi ikke. Vi vil søge at hjælpe det grønlandske folk i den vanskelige tid, som vore landsmænd står over for. Man kan regne med støtte og assistance fra os. Fra fremskridtspartiet kan man kun regne med et uartikuleret brøl.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne sige til hr. Lars Emil Johansen, at når jeg ser på mine egne notater, burde ordet politisk have været føjet til. Når jeg nævner dette, tror jeg ikke, at vi er synderlig uenige. Det var også et svar til hr. Steen Folke.

Hr. Alfred Hansen efterlyste i anden omgang et par svar fra mig. Nu kom der jo temmelig mange spørgsmål, og jeg forstod også, at der var forståelse for, at jeg ikke kunne besvare alle spørgsmålene ved denne lejlighed, men når de nu bliver gentaget, vil jeg godt prøve herpå.